EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 21. 9. 2012
COM(2012) 530 final

2012/0260 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2001/110/ES o mede

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Cieľom tohto návrhu na zmenu a doplnenie smernice 2001/110/ES o mede[1] je:

a) zosúladiť existujúce vykonávacie právomoci Komisie s ustanoveniami Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a

b) na základe rozsudku Súdneho dvora vo veci C-442/09[2] a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1829/2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách[3] v prípade medu s obsahom geneticky modifikovaného (GM) peľu jasne vymedziť peľ ako základný stavebný prvok medu a nie ako jeho zložku.

Dôvody a ciele návrhu

(a) Cieľom návrhu je zosúladiť existujúce vykonávacie právomoci Komisie zahrnuté v smernici 2001/110/ES s rozlišovaním delegovaných a vykonávacích právomocí Komisie, ktoré sa zaviedlo v článkoch 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „Zmluva“), a udeliť Komisii dodatočné delegované právomoci.

V zmluve sa rozlišuje medzi právomocami, ktoré sú stanovené v článku 290 ods. 1 Zmluvy (delegované akty) a ktoré umožňujú Komisii prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty, ktorými sa dopĺňajú alebo menia a dopĺňajú určité nepodstatné prvky legislatívneho aktu a právomocami prijímať jednotné podmienky na vykonávanie právne záväzných aktov Únie, udelenými Komisii v zmysle článku 291 ods. 2 Zmluvy (vykonávacie akty). V prípade delegovaných aktov zákonodarca deleguje na Komisiu právomoc prijímať kvázilegislatívne akty. V prípade vykonávacích aktov je kontext veľmi odlišný. Za vykonávanie právne záväzných aktov Európskej únie sú zodpovedné predovšetkým členské štáty. Ak si však uplatňovanie legislatívneho aktu vyžaduje jednotné podmienky jeho vykonávania, Komisia je oprávnená tieto akty prijať. Zosúladením smernice 2001/110/ES s novými pravidlami v Zmluve sa toto rozlíšenie zohľadní.

Okrem toho boli ustanovenia spomínanej smernice predmetom kontroly aj v kontexte preskúmania delegovania právomocí na Komisiu po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy, aby bolo možné identifikovať prípadné dodatočné potreby z hľadiska právomocí, ktoré sa majú udeliť Komisii v rámci nového rozdelenia podľa Zmluvy.

---

1 Ú. v. ES L 10, 12.1.2002, s. 47.

2 Vec C-442/09, Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) zo 6. septembra 2011 (návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bayerischer Verwaltungsgerichtshof – Nemecko) – Karl Heinz Bablok a i. / Freistaat Bayern, Ú. v. EÚ C 311, 22.10.2011, s. 7.

3 Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.

(b) V nadväznosti na prejudiciálne konanie Správneho súdu Spolkovej krajiny Bavorsko (Bayerischer Verwaltungsgerichtshof) podľa článku 234 ES (vec C-442/09) Súdny dvor vydal rozhodnutie, v ktorom peľ v mede klasifikoval ako zložku v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín[4]. Súdny dvor svoj záver založil na posúdení skutočností, ktoré mu boli predložené a z ktorých vyplývalo, že prítomnosť peľu v mede spôsobuje samotný včelár centrifugáciou, ktorú používa na zber medu. Peľ sa však do úľa dostáva iba činnosťou včiel. V skutočnosti sa peľ nachádza v mede bez ohľadu na to, či včelár získava med centrifugáciou. Preto sa zdá byť nevyhnutné vysvetliť v smernici 2001/110/ES, že peľ je prirodzeným stavebným prvkom medu a nie jeho zložkou. Týmto vysvetlením sa však nezabráni uplatňovaniu nariadenia (ES) č. 1829/2003 v prípade medu s obsahom GM peľu[5], ale hlavne sa tým nezmení záver Súdneho dvora, na základe ktorého sa med s obsahom GM peľu môže umiestniť na trh len v prípade, že sa naň vzťahuje povolenie vydané v súlade s uvedeným nariadením.

Na základe týchto záverov bol pripravený návrh na zmenu a doplnenie smernice 2001/110/ES.

Všeobecný kontext

Články 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) rozlišujú dva rôzne druhy aktov Komisie:

- článkom 290 ZFEÚ zákonodarca „môže na Komisiu delegovať právomoc prijímať všeobecne záväzné nelegislatívne akty, ktorými sa dopĺňajú alebo menia určité nepodstatné prvky legislatívneho aktu“. Právne akty, ktoré Komisia takto prijíma, sa podľa terminológie použitej v Zmluve nazývajú „delegovanými aktmi“ (článok 290 ods. 3).

- Článok 291 ZFEÚ umožňuje členským štátom „prijať všetky opatrenia vnútroštátneho práva potrebné na vykonanie právne záväzných aktov Únie“. Uvedenými aktmi sa Komisii udelia vykonávacie právomoci, ak sú na ich vykonávanie potrebné jednotné podmienky. Právne akty, ktoré Komisia takto prijíma, sa podľa terminológie použitej v Zmluve nazývajú „vykonávacími aktmi“ (článok 291 ods. 4).

V smernici Rady 2001/110/ES sa jednoznačne neuvádza, či peľ je, alebo nie je zložkou v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice 2000/13/ES. Z dôvodu tejto nepresnosti vydal Súdny dvor vo veci C-442/09 rozhodnutie, ktoré vychádza z posúdenia predložených skutočností, že peľ je „zložkou“ medu v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice 2000/13/ES (bod 79 rozsudku). Dôsledkom tohto rozhodnutia je okrem iného to, že sa uplatňujú pravidlá označovania zložiek stanovené v smernici 2000/13/ES a predovšetkým povinnosť uvádzať na obale výrobku zoznam jeho zložiek (článok 3 ods. 1 bod 2). Keďže peľ je prirodzene

---

4 Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29.

5 Po zmene a doplnení smernice 2001/110/ES bude med s obsahom GM peľu aj naďalej klasifikovaný podľa článku 3 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia ako „potravina, ktorá je vyrobená z GMO“.

zastúpený v mede a do úľa sa dostáva činnosťou včiel nezávisle od činnosti včelára, je potrebné v smernici 2001/110/ES jednoznačne uviesť, že peľ v mede nie je zložkou v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice 2000/13/ES, ale stavebným prvkom. Skutočnosť, že med je prírodnou látkou produkovanou medonosnými včelami, do ktorej sa nesmú pridávať žiadne zložky potravín, je uvedená v Kódexe noriem pre med[6].

Táto zmena nebude mať vplyv na záver Súdneho dvora vo veci C-442/09, podľa ktorého patrí med s obsahom GM peľu do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1829/2003. Po zmene a doplnení smernice 2001/110/ES bude med s obsahom GM peľu aj naďalej klasifikovaný podľa článku 3 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia ako „potravina, ktorá je vyrobená z GMO“.

Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu

Proces zosúlaďovania podlieha článkom 290 a 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V článku 6 ods. 4 písm. a) smernice 2000/13/ES je pojem „zložka“ vymedzený ako „akákoľvek látka vrátane prísad a enzýmov, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny a ktorá sa nachádza v konečnom výrobku, aj keď v pozmenenom stave“.

Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Neuplatňuje sa.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Pokiaľ ide o zosúladenie vykonávacích právomocí Komisie s ustanoveniami ZFEÚ, neboli potrebné žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami, externé odborné posudky ani posúdenie vplyvu, keďže ide o návrh medziinštitucionálnej povahy vyplývajúci z nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy.

Pokiaľ ide o pôvod peľu v mede, ten sa pred vynesením rozsudku vo všeobecnosti vysvetľoval tak, že, ako už bolo uvedené, peľ je stavebným prvkom medu a nie zložkou v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice 2000/13/ES. Na základe tejto skutočnosti sa vychádzalo z toho, že pravidlá označovania vzťahujúce sa na zložky stanovené v smernici 2000/13/ES (t. j. zoznam zložiek) v prípade medu neplatia. Cieľom navrhovaných zmien a doplnení smernice o mede je vysvetliť, že peľ nie je zložkou medu, čo sa premietne aj do uplatňovania pravidiel označovania stanovených v smernici 2000/13/ES, čo bude znamenať návrat k stavu pred vynesením rozsudku bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1829/2003 v prípade medu s obsahom GM peľu. Z tohto dôvodu nemožno v prípade zainteresovaných strán očakávať výraznejšie zmeny, a preto posúdenie vplyvu nebolo vypracované.

---

6 CODEX STAN 12-1981.

Komisia uskutočnila niekoľko konzultácií s členskými štátmi, najmä v rámci Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat, so zainteresovanými stranami (vrátane združení chovateľov včiel a mimovládnych organizácií), najmä v rámci Poradnej skupiny pre potravinový reťazec a zdravie zvierat, Poradnej skupiny pre včelárstvo, ako aj s tretími krajinami na osobitných stretnutiach organizovaných na tento účel po rozhodnutí súdu a takisto na rozličných fórach v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO).

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Určiť delegované a vykonávacie právomoci, ktoré by sa mali udeliť Komisii v súvislosti so smernicou 2001/110/ES, a stanoviť zodpovedajúci postup na prijatie tohto aktu v novom právnom kontexte vytvorenom v dôsledku nadobudnutia platnosti článkov 290 a 291 ZFEÚ.

Vysvetliť, že peľ v mede nie je zložkou v zmysle článku 6 ods. 4 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES.

Právny základ

Článok 43 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Zásada subsidiarity

Návrh spadá do spoločnej právomoci EÚ a členských štátov. Pokiaľ ide o technickú povahu navrhovaných zmien a doplnení (zosúladenie pravidiel týkajúcich sa vykonávacích právomocí Komisie a vysvetlenie právneho statusu peľu), návrh nemení rozdelenie právomocí medzi EÚ a členské štáty tak, ako je stanovené v zmenených a doplnených právnych aktoch, a preto je v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Cieľom návrhu je vysvetliť v právnych predpisoch EÚ skutočnosť, že peľ nie je zložkou medu, ale jeho stavebným prvkom tak, aby bola v právnych predpisoch primeraným spôsobom zohľadnená prirodzená príčina výskytu peľu v mede. V tejto súvislosti návrh zavádza do smernice o mede isté množstvo zmien a doplnení technickej povahy, ktoré neprekračujú rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa. Ak má dôjsť k dosiahnutiu uvedeného cieľa, do úvahy neprichádza žiadna iná alternatíva ako zmena a doplnenie právnych predpisov EÚ s ohľadom na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktoré vysvetľuje existujúce právne predpisy EÚ.

Zosúladenie existujúcich vykonávacích právomocí Komisie uvedených v smernici 2001/110/ES s ustanoveniami ZFEÚ navyše vychádza z prijatia Lisabonskej zmluvy, a je preto v súlade so zásadou proporcionality.

2012/0260 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2001/110/ES o mede

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[7],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Na základe rozsudku Súdneho dvora zo 6. septembra 2011 vo veci C-422/09[8] má byť peľ v mede považovaný za zložku v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín[9]. Rozsudok súdu vychádzal z posúdenia skutočností, ktoré mu boli predložené, a podľa ktorých sa peľ v mede nachádza hlavne vďaka centrifugácii vykonávanej včelárom pri zbere medu. Peľ sa však do úľa dostáva iba činnosťou včiel a v mede sa prirodzene vyskytuje bez ohľadu na to, či včelár získava alebo nezískava med centrifugáciou. Preto je bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách[10] v prípade geneticky modifikovaného peľu v mede dôležité vysvetliť, že peľ je stavebným prvkom medu ako prírodnej látky bez zložiek, a nie zložkou v zmysle smernice 2000/13/ES. Smernica Rady 2001/110/ES z 20. decembra 2001 o mede[11] by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

(2) Smernicou 2001/110/ES sa Komisii udeľujú právomoci na vykonávanie niektorých jej ustanovení. V dôsledku nadobudnutia účinnosti Lisabonskej zmluvy sa tieto právomoci musia zosúladiť s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (ďalej len „Zmluva“). Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila vhodné konzultácie, a to aj na odbornej úrovni. Komisia by počas prípravy a

---

7 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
8 Ú. v. EÚ C 311, 22.10.2011, s. 7.
9 Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29.
10 Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.
11 Ú. v. ES L 10, 12.1.2002, s. 47.

vypracovania delegovaných aktov mala zabezpečiť súčasné, včasné a náležité odoslanie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.

(3) V snahe dosiahnuť jednotný súlad by Komisii mala byť udelená právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy, aby mohli byť prijaté metódy umožňujúce overenie skutočnosti, že med je v súlade s ustanoveniami smernice 2001/110/ES.

(4) Prílohy k smernici 2001/110/ES obsahujú technické prvky, ktoré môže byť potrebné prispôsobiť alebo aktualizovať tak, aby sa zohľadnili trendy v príslušných medzinárodných normách. Uvedená smernica neudeľuje Komisii dostatočné právomoci na rýchle prispôsobenie alebo aktualizovanie spomínaných príloh tak, aby zohľadňovali trendy v medzinárodných normách Preto by v snahe konzistentného vykonávania smernice 2001/110/ES mali byť Komisii udelené právomoci aj na prispôsobenie alebo aktualizovanie príloh k danej smernici tak, aby bolo okrem technického pokroku možné zohľadniť aj trendy v medzinárodných normách.

(5) Po prijatí nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín[12], ktoré sa vzťahuje na všetky stupne výroby, spracúvania a distribúcie potravín a krmív na úrovni Únie a jednotlivých členských štátov, sa všeobecné ustanovenia Únie týkajúce sa potravín uplatňujú priamo na výrobky, na ktoré sa vzťahuje smernica 2001/110/ES. Z tohto dôvodu už nie je potrebné, aby Komisia mala právomoc zosúlaďovať ustanovenia uvedenej smernice so všeobecnými právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa potravín. Ustanovenia, na základe ktorých sa udeľujú takéto právomoci, by sa preto mali vypustiť.

(6) Preto by sa v snahe zohľadniť technický pokrok a v odôvodnených prípadoch aj trendy v medzinárodných normách mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy tak, aby bolo možné prispôsobiť alebo aktualizovať technické parametre súvisiace s opisom výrobku a jeho vymedzením v prílohách k smernici 2001/110/ES.

(7) Smernica 2001/110/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

(8) Keďže zmeny a doplnenia súvisiace so zosúlaďovaním podľa Zmluvy sa týkajú iba právomocí Komisie, nemusia sa transponovať v členských štátoch,

---

12 Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2001/110/ES sa mení a dopĺňa takto:

1) V článku 2 sa dopĺňa tento bod:

„5. Peľ ako prírodný stavebný prvok, zvlášť v prípade medu, sa nepovažuje za zložku v zmysle článku 6 ods. 4 smernice 2000/13/ES výrobku vymedzeného v prílohe 1 k tejto smernici.“

2) Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

Komisii sa zveruje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 6a s cieľom stanoviť metódy umožňujúce overenie skutočnosti, že med je v súlade s ustanoveniami tejto smernice. Do schválenia takýchto metód používajú členské štáty, pokiaľ je to možné, medzinárodne uznávané overené metódy, ako sú metódy schválené prostredníctvom Potravinového kódexu (Codex alimentarius) s cieľom overiť súlad s ustanoveniami tejto smernice.“

3) Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

Komisii sa zveruje právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 6a s cieľom meniť a dopĺňať technické parametre týkajúce sa názvov, opisu a vymedzenia výrobku uvedených v prílohe I, ako aj kritérií zloženia medu uvedených v prílohe II tak, aby bol zohľadnený technický pokrok a v odôvodnených prípadoch aj trendy v medzinárodných normách.

Článok 6a

1. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v tejto smernici sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 4 a 6 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie od (…). (*dátum nadobudnutia účinnosti tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho aktu doplní Úrad pre publikácie*).

3. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 4 a 6 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci uvedenej v danom rozhodnutí. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 4 a 6 nadobudne účinnosť len vtedy, ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

4) Článok 7 sa vypúšťa.

Článok 2

1. Členské štáty prijmú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 ods. 1 do [dátum]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

   Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v rozsahu pôsobnosti článku 1 ods. 1 tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predseda*